На основу члана 4. Статута Фондације “Регистар националног интернет домена Србије” (у даљем текст: **РНИДС**), члана 8, став 9. и 10. Општих услова о регистрацији назива националних интернет домена (у даљем тексту: „Општи услови“) Управни одбор РНИДС-а 22. 12. 2025. године донео је:

ПРАВИЛНИК О ПРОЦЕДУРАМА И ПОСТУПАЊУ У СЛУЧАЈУ ЗЛОУПОТРЕБЕ ИНТЕРНЕТ ДОМЕНА

Предмет правилника

Члан 1.

Овим Правилником о процедурама и поступању у случају злоупотребе интернет домена (у даљем тексту: „**Правилник**“) уређују се процедуре и поступања у случају пријаве, провере и решавања злоупотребе националних интернет домена (.rs и .срб).

Правилник прописује права и обавезе РНИДС-а, Овлашћених регистара, регистраната и трећих лица у вези са откривањем и пријавом злоупотреба, као и предузимањем одговарајућих мера када је то потребно, а како је даље прописано овим Правилником.

Овим Правилником дефинишу се врсте злоупотреба националног интернет домена, критеријуми за процену злоупотребе, механизми пријављивања и обраде пријава, као и мере које се могу предузети против злоупотреба.

Дефиниција појмова

Члан 2.

У смислу овог Правилника, следећи појмови имају следећа значења:

Злоупотреба назива домена (злонамерно поступање) подразумева сваку радњу којом се назив домена користи, одржава или преноси супротно законима, прописима, правилима РНИДС-а, односно на начин који нарушава безбедност, стабилност информационих система и безбедност других корисника интернета;

Интернет домен (назив интернет домена) текстуална ознака која представља скуп уређаја и сервиса који су повезани у јединствену административно-техничку целину.

***DNS* (*Domain Name System*)** је основни интернет сервис, који омогућава превођење текстуалних у нумеричке адресе и обратно;

РНИДС / Регистар (Регистар националног интернет домена) је организација која управља и одржава јединствену електронску збирку података о регистрованим

називима националних интернет домена и одговарајућим подацима у вези са њима, као и систем ауторитативних DNS сервера за националне интернет домене;

Регистрант је физичко или правно лице, које у складу са одредбама Општих услова о регистрацији назива националних интернет домена Србије (у даљем тексту: „**Општи услови**“), региструје назив домена у оквиру Регистра;

Административни контакт је физичко или правно лице, овлашћено од стране Регистранта, да у име и за рачун Регистранта прима од РНИДС-а и РНИДС-у доставља податке од значаја за регистрацију назива интернет домена;

Овлашћени регистар РНИДС-а (у претходном и даљем тексту: „**Овлашћени регистар**“) је правно лице или предузетник са седиштем у Републици Србији, кога је овластио РНИДС, да у његово име и за његов рачун, обавља послове регистрације назива интернет домена у оквиру Регистра. Овлашћени регистар обавља послове регистрације назива интернет домена на захтев Регистранта или Административног контакта, у складу са Општим условима;

Заинтересовано лице – је свако физичко или правно лице које има оправдани интерес у вези са регистрованим интернет доменом и/или које пријављује злоупотребу интернет домена и/или трпи последице његове злоупотребе, односно свако лице које има легитимни интерес у вези са пријављеном злоупотребом интернет домена;

Јавно доступна база података о називима домена (WHOIS) садржи јавне информације о регистрованом интернет домену у складу са Општим условима.

Начини злоупотребе интернет домена

Члан 3.

Злоупотреба интернет домена, регулисана овим Правилником, обухвата:

Коришћење домена ради обмане, преваре, крађе идентитета или података, ширења злонамерног софтвера, или других сличних облика превара;

Лажно представљање с циљем обмане корисника и прибављања поверљивих података, попут лозинки, бројева кредитних картица или других личних информација фишинг (*phishing*);

Давање нетачних, непотпуних или лажних података приликом регистрације или у вези са коришћењем назива домена.

Процену да ли одређена радња представља злоупотребу интернет домена врши РНИДС у поступку по пријави, или према сазнањима из других извора, у складу са овим Правилником, важећим прописима и усвојеним стандардима и праксама у области управљања интернет доменима, након чега одлучује о предузимању одговарајућих мера.

У случајевима када се злоупотреба интернет домена понавља, било у погледу истоветне радње или учестале злоупотребе од стране истог лица (или повезаних лица), РНИДС ће узети у обзир понављање као отежавајућу околност при процени тежине злоупотребе и одлучивању о мери. У таквим случајевима, РНИДС може предузети строжије мере, укључујући трајно онемогућавање регистрације нових домена, обавештавање надлежних органа, као и друге мере предвиђене овим Правилником. а што је детаљније наведено у оквиру члана 5.

Пријава злоупотребе интернет домена

Члан 4.

РНИДС може прикупити информације о регистровању и коришћењу малициозних, злонамерних интернет домена, односно злоупотреби интернет домена самостално или путем пријаве од стране трећих лица, односно заинтересованих лица.

Злоупотреба интернет домена се може пријавити на начине наведене у наставку.

Попуњавањем онлајн форме или путем електронске поште: потребно је да се преузме формулар са веб-сајта РНИДС-а, уредно попуни и пошаље на имејл адресу опредељену за ту сврху.

Пријава се може поднети и Овлашћеном регистру, у ком случају Овлашћени регистар прослеђује пријаву РНИДС-у одмах, а најкасније у року од 48 сати.

РНИДС такође може примити пријаву и путем специјализованих сервиса који се баве детекцијом и пријавом злонамерних регистрација.

Пријава злоуотребе интерент домена мора садржати следеће податке:

- **Подаци о подносиоцу пријаве**:
  - име и презиме или назив правног лица,
  - контакт подаци (број телефона и/или имејл адреса).

- **Подаци о интернет домену** који се пријављује:
  - назив интернет домена,
  - датум и време када је злоупотреба примећена,
  - конкретне *URL* адресе или поддомени где се злоупотреба дешава, ако је применљиво,
  - *Web* хостинг провајдер, ако је познат.

- **Опис злоупотребе**:
  - детаљан опис злоупотребе, укључујући врсту злоупотребе (нпр. *phishing*, малвер, превара, као и евентуалне штете која је настала).

- **Докази и информације** који поткрепљују наводе из пријаве, као што су:
  - слика екрана (*screenshoot*), лог фајлови, имејл комуникација, линкови ка злонамерним сајтовима, као и други релевантни докази.

- **Остале информације** које заинтересовано лице сматра релевантним за разумевање злоупотребе или за брже, лакше, целисходније решавање случаја.

Пријаву злоупотребе интернет домена може поднети заинтересовано лице, односно свако физичко или правно лице које сматра да је дошло до злоупотребе, укључујући, али не ограничавајући се на лица чија су права повређена.

РНИДС може, по сопственој иницијативи, или на основу других извора информација, уочити или посумњати на злоупотребу интернет домена и покренути поступак у складу са одредбама овог Правилника, чак и ако пријава није поднета од стране конкретног лица. У том случају, РНИДС предузима одговарајуће радње, укључујући испитивање, обавештавање Овлашћеног регистра, Регистранта, и евентуално предузимање мера, као што је суспензија домена.

Поступање по пријави

Члан 5.

I Испитивање пријаве

По пријему пријаве о злоупотреби интернет домена, РНИДС спроводи поступак испитивања исте, који обухвата следеће радње:

- **Преглед садржине пријаве** – РНИДС разматра податке достављене у пријави, укључујући чињенице наведене у истој, достављене доказе и додатне информације које могу бити релевантне за оцену постојања злоупотребе.

- **Увид у спорни интернет домен и активности регистранта** – РНИДС врши проверу наведеног интернет домена, укључујући доступан преглед активности и вези са датим доменом, као и анализу доступних података о регистранту у својој бази или других извора, у циљу утврђивања да ли је извршена злоупотреба домена, односно да ли постоји основана сумња да је до исте дошло. У ту сврху, РНИДС може користити доступне техничке и аналитичке алате и сервисе за проверу безбедносних ризика, детекцију малвера, фишинга и других облика злоупотреба интернет садржаја и инфраструктуре.

- **Додатна провера** – у случају потребе, РНИДС може затражити додатне информације од подносиоца пријаве, Овлашћеног регистра код којег је домен регистрован, као и других релевантних лица или институција, а у циљу доношења одлуке о даљем поступању.

РНИДС неће поступати по пријави, уколико:

- не садржи све потребне податке и доказе који омогућавају испитивање пријаве,
- садржи нетачне, непрецизне или противречне информације,

- РНИДС не може да утврди постојање злоупотребе на основу достављених података,
- односи се на злоупотребе која не потпадају под примену овог Правилника.

У зависности од облика и процењеног обима претње, односно врсте повреде, РНИДС обавештава и надлежне органе у вези са поднетом пријавом, односно спорним интернет доменом, а са којима координише даље кораке.

II Суспензија домена и идентификација Регистраната

1. Суспензија домена

Након што РНИДС прими пријаву и спроведе формално испитивање из тачке I, уколико је пријава уредна и утврди се да је дошло до злоупотребе интернет домена или постоји основана сумња на постојање исте, РНИДС предузима следеће кораке:

- **Привремена суспензија домена**:

  У зависности од природе злоупотребе, РНИДС разликује:

  а) **злоупотребе које представљају непосредну опасност по безбедност корисника и информационих система**, као што су нпр. дистрибуција малвера, фишинг, компромитација критичне инфраструктуре и слично у којим случајевима РНИДС може одмах, без одлагања, суспендовати спорни домен, у циљу спречавања даље штете, а пре покретања поступка идентификације или даљег испитивања;

  б) **злоупотребе мањег ризика**, као што су непотпуни подаци, престанак правног субјективитета до достављања доказа о следбеништву и сл. У овом случају назив домена се не суспендује док се не утврди да су подаци нетачни и док не истекне рок из Општих услова;

  Привременом суспензијом спорног интернет домена се онемогућава његово даље коришћење. Ова мера је превентивна и има за циљ спречавање евентуалних даљих злоупотреба док се не утврде све релевантне чињенице и ажурирају подаци.

- **Обавештавање Регистранта**: РНИДС, посредством Овлашћеног регистра, обавештава Регистранта о суспензији интернет домена путем доступних контакт података. У обавештењу се наводе разлози за суспензију и пружају упутства за даље кораке које је Регистрант дужан да предузме у циљу решења спорне ситуације.

- **Обавештавање Овлашћеног регистра:** РНИДС обавештава и Овлашћеног регистра код којег је регистрован спорни интернет домен о предметној суспензији, са налогом да Овлашћени регистар, уколико постоји сумња у погледу идентитета Регистранта, достави Регистранту изјаву о потврђивању идентитета која је даље дефинисана у оквиру одељка 2 овог члана.

2. Идентификација Регистранта

Да би се потврдио идентитет Регистранта и омогућило даље решавање спорне ситуације, и евентуално уклањање суспензије интернет домена, Регистрант је дужан да се идентификује код Овлашћеног регистра на следећи начин:

- **Попуњавање и овера изјаве**: Регистранту се од стране Овлашћеног регистра доставља образац изјаве који је потребно да попуни са тачним и ажурним подацима. Након попуњавања предметне изјаве, Регистрант исту оверава код Јавног бележника, чиме се потврђује веродостојност достављених информација. У случају страних регистрана, оваква изјава се оверава пред надлежним органом земље чији је регистрант држављанин и доставља РНИДС-у, званично преведена на енглески језик.

- **Достављање изјаве Овлашћеном регистру**: Оверену изјаву Регистрант доставља свом Овлашћеном регистру у року од 15 дана, који потом исту прослеђује РНИДС-у. Овај корак је кључан за верификацију идентитета и омогућава Регистру да ажурира или потврди постојеће податке о Регистранту.

III Поступање са суспендованим доменом од стране РНИДС-а

1. Активација домена

Уколико Регистрант потврди свој идентитет на начин предвиђен у овом Правилнику и достави оверену изјаву, РНИДС може, ценећи околности конкретног случаја, вратити домен у активно стање, уколико на основу доступних чињеница утврди да степен опасности није значајан или таква опасност не постоји, или је злонамерни садржај или сервис који се налази на спорном домену уклоњен.

Овлашћени регистар/Регистрант може захтевати да се са домена склони суспензија тек након што је приложио доказ да се на домену више не налазе злонамерни елементи.

У случају када постоји само сумња у погледу злоупотребе, РНИДС може одлучити да не предузима даље мере, већ да решавање спорне ситуације препусти заинтересованом лицу, којем може на његов захтев доставити релевантне податке о Регистранту, а у складу са Општим условима и важећим законима.

2. Задржавање суспензије

РНИДС у сваком случају има могућност да не укине суспензију спорног интернет домена без образложења, уколико то околности конкретног случаја налажу, а нарочито у следећим случајевима:

- уколико Регистрант не изврши потврду идентитета у складу са овим Правилником, све док се не изврши прописана идентификација или до истека периода регистрације домена;

- уколико се на основу пријаве или сазнања о злоупотреби до којих је РНИДС дошао на други начин и извршене анализе од стране РНИДС-а јасно утврди

да је дошло до конкретне злоупотребе интернет домена, да злоупотреба и даље траје, а све док се злоупотреба не заустави или док надлежни орган не донесе одговарајућу одлуку.

IV Вођење евиденције

РНИДС води евиденцију о суспендованим интернет доменима услед злоупотреба које су предмет овог Правилника. У случају да се одређени интернет домен учестало користи за злоупотребе, РНИДС може такав домен ставити на листу резервисаних домена и тиме онемогући регистрацију тог конкретног домена.

V Понављање злоупотребе

Понављањем злоупотребе интернет домена, у смислу овог Правилника, сматра се свака ситуација у којој:

- иста особа (Регистрант), или са њом повезано лице, више пута врши злоупотребу истог или различитих интернет домена;
- се иста врста злоупотребе понавља на истом интернет домену и након предузетих мера од стране РНИДС-а;
- постоје подаци у евиденцији РНИДС-а да је лице у ранијим поступцима било предмет пријава које су се окончале утврђивањем злоупотребе.

У случају утврђивања поновљања злоупотребе, РНИДС може предузети једну или више следећих мера:

- одбити захтев за враћање домена у активно стање;
- продужити или учинити суспензију интернет домена до његовог истека;
- обавестити надлежне органе (нпр. МУП, Јавно тужилаштво и сл.) ради даљег поступања;
- ставити домен на листу резервисаних домена.

Понављање злоупотребе сматра се отежавајућом околношћу приликом одлучивања о мери, без потребе за додатним упозорењем Регистранта.

Завршне одредбе

Члан 6

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

У случају да је било која одредба овог Правилника ништава или неважећа то неће имати никакав утицај на друге одредбе овог Правилника које у том случају остају на снази.

На све што није регулисано овим Правилником, примењиваће се други релевантни општи акти РНИДС-а, уколико је применљиво, као и релевантни прописи и процедуре у складу са важећим законима Републике Србије.

У Београду,
22. 12. 2025. Године

Ненад Орлић

Председник УО